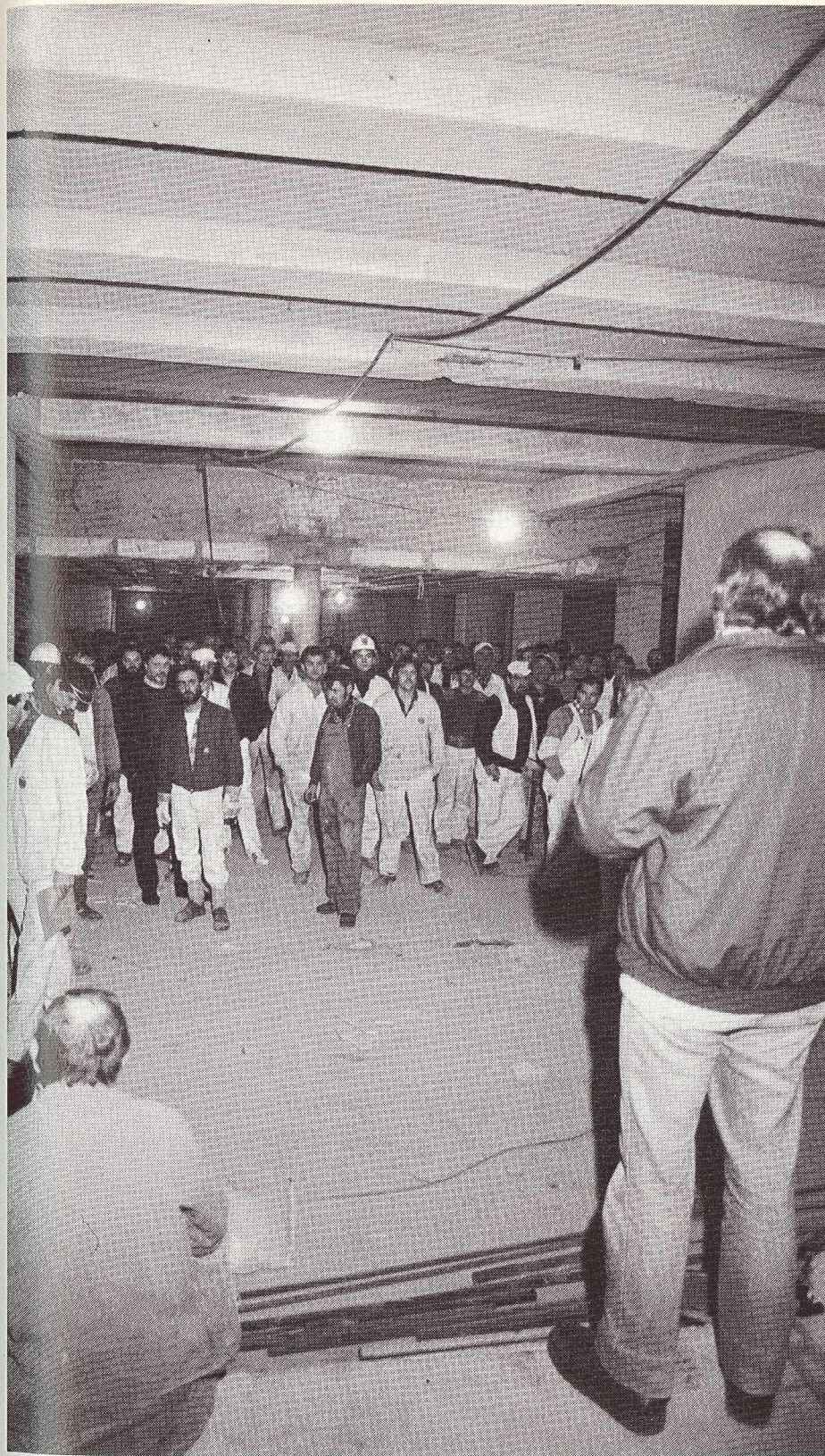

Bent Moos talte på et møde den 23. januar til bygningshåndværkerne, der efterfølgende besluttede at stoppe færdiggørelsen af McDonald's forretning i Scala. Foto: Nina Lemvig-Müller.

Sympatikonflikterne fra en lang række LO-forbund begynder nu at virke. McDonald's er så meget i defensiven, at de har signaleret, at de ønsker at vende tilbage til forhandlingsbordet

Af Thorkild Knudsen

16 af LO's forbund tilkendegav på et møde den 25. januar, at de var parat til at støtte den konflikt, som Samvirket siden den 21. september har iværksat over for McDonald's-koncernen i Danmark. McDonald's-koncernen har nægtet at indgå overenskomst for de ansatte i de foreløbige otte danske forretninger.

De 16 LO-forbund har alle givet tilsagn om at iværksætte de nødvendige sympatikonflikter i det omfang, det er teknisk og juridisk muligt i henhold til de gældende fagretlige regler.

Inde i afgørende fase

– Det betyder, at konflikten nu er inde i en afgørende fase, hvor der skulle være visse muligheder for en positiv løsning, vurderer formanden for Samvirket, Bent Moos.

– McDonald's-koncernen har over for os signaleret, at de er interesserede i at vende tilbage til forhandlingsbordet. Det synes vi selvfølgelig er yderst fornuftigt. Vi kan så kun håbe på, at de fire danske restauratører, der forpagter forretningerne af McDonald's, er ved at komme til fornuft, så de mange unge, der har beskæftiget i forretningerne, kan sikres de samme rettigheder som alle andre danske lønmodtagere, der har en overenskomst.

McDonald's i defensiven

McDonald's i defensiven

(fortsat)

Indretning af McDonald's forretning i Scala stoppet

Allerede på et møde den 12. januar besluttede LO-forbundene inden for byggefagsområdet at sende første varsel om strejke og blokade mod indretningen af en ny McDonald's-forretning i det store Scala-projekt i København. Ombygningen af det tidligere Anva er stærkt forsinket. Åbningen af Scala har således måttet udskydes adskillige gange, men de økonomiske bagmænd bag projektet har foreløbig fastsat åbningen til den 9. marts.

Konflikten mod indretningen af McDonald's forretning i Scala skulle træde i kraft den 5. februar, men allerede den 23. januar lykkedes det bygningsarbejderne på projektet at få Scalas øverste ledelse til at lægge pres på McDonald's for, enten at skrive overenskomst eller stoppe indretningen af forretningen. Resultatet er foreløbigt, at indretningen af butikken er stoppet helt, men uden at McDonald's på nuværende tidspunkt har opgivet lejemålet.

– Denne konflikt er helt afgørende, siger Bent Moos, fordi forretningen skal drives af Finn Birkegaard, der er nøglepersonen i McDonald's-koncernen. Presset mod ham kan derfor blive udslagsgivende for, om der indgås overenskomst eller ej – og dermed også om konflikten skal fortsætte.

Hertil kommer, at havnearbejderne tidligt i januar nægtede at viderebefordre et antal containere, der indeholdt alt udstyret til en ny McDonald's-forretning i København.

Medierne

For McDonald's-koncernen er det en helt afgørende virksomhedsstrategi at opbygge et bestemt image gennem reklamer i medierne. Koncernen investerer således meget store summer ved køb af reklamer i såvel de trykte som elektroniske medier.

– Derfor er et andet nøglepunkt effektiviteten af en sympatikonflikt inden for medieområdet, siger Bent Moos. Siden oktober har Dansk Typograf-Forbund stoppet hovedparten af McDonald's annoncering i dagspressen gennem en sympatikonflikt. Nu følger Dansk Litogra-

fisk Forbund efter, hvilket medfører, at der ikke er annoncer fra McDonald's i den trykte presse. Andre sympatikonflikter betyder, at koncernen heller ikke kan få tryksager og emballager trykt.

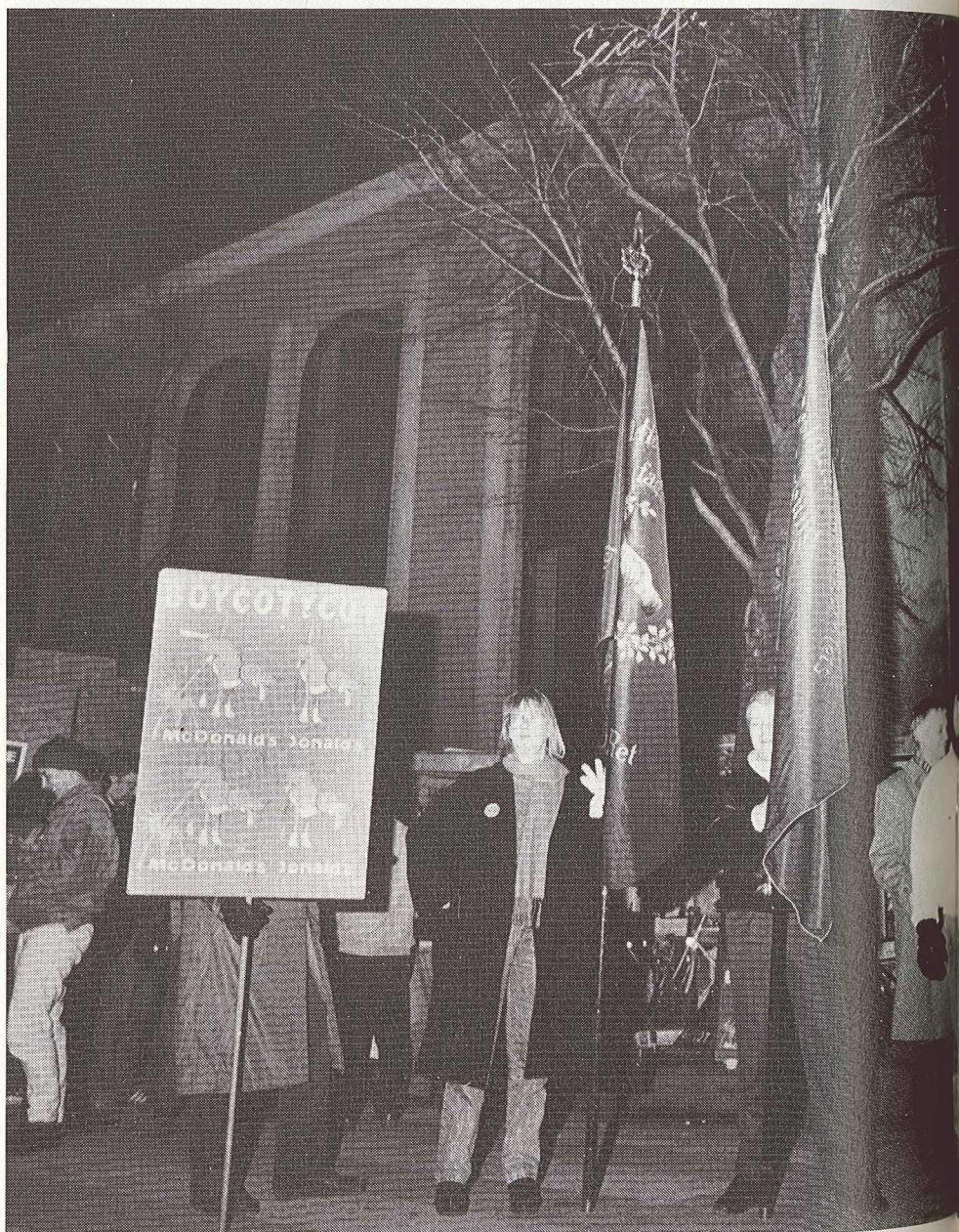
– Tilbage er de elektroniske medier, først og fremmest TV 2, hvor Dansk Journalistforbund for øjeblikket undersøger de tekniske og juridiske muligheder for at stoppe McDonald's annoncering. Tidligere var der enkelte af arbejderbevægelsens lokalradioer, der desværre bragte McDonald's reklamer. Ud fra LO's klare stillingtagen forventer vi ikke, at det sker fremover.

Leverancen af levnedsmidler rammes også

McDonald's har opbygget et meget centraliseret leverancesystem af lev-

nedsmidler til butikkerne. Det gælder hele verden. Det medfører, at det umiddelbart er svært at lamme leverancerne af levnedsmidler.

– Men vi har ikke opgivet. IUL er i gang med at vurdere mulighederne for sympatikonflikter i udlandet, men der er dog enkelte centrale områder, hvor sympatikonflikter i Danmark kan lamme leverancerne afgørende, vurderer Bent Moos. Disse muligheder vurderes netop nu, samtidig med at NNF, Nærings- og Nydelsesmiddelarbejder Forbundet har varslet sympatikonflikt overfor Mejeriet Mathilde i Esbjerg, hvor der fremstilles milkshakes til McDonald's. Også SiD-Transport har varslet sympatikonflikt, der vil ramme frysehuset Frigo-Scania ved København, hvor McDonald's opbevarer en lang række levnedsmidler.

Flere burgere

Hamburgerkæden McDonald's vil åbne mellem 600 og 650 nye restauranter verden over i 1989, og et lignende antal årligt i de kommende år, skriver dagbladet Børsen.

McDonald's Corporation havde i 1988 et nettooverskud på 645,9 mio. dollar mod 549,1 mio. dollar i 1987 samt en omsætning på 5,57 mia. dollar mod 4,89 mia. dollar i 1987.

De vil være de største

McDonald's søger ejendomsmægler, der bliver ansvarlig for den fremtidige ekspansion i Danmark: Der regnes med fem til syv nye projekter hvert år

McDonald's-koncernen i Danmark er i fuld gang med at ekspandere. En række byggeprojekter er allerede i gang, mens andre er på tegnebordet. Andre findes endnu kun som løse skitser i skrivebordsskuffen. Løseligt anslået regnes med 40-50 projekter i Danmark frem mod år 2000.

Ved at læse dagspressen er der ingen tvivl: Koncernen planlægger i de kommende år en kraftig satsning på yderligere ekspansion i Danmark. I en annonce i dagbladet Børsen den 27. januar har koncernen netop søgt en ejendomsmægler til køb af erhvervsejendomme. Den pågældende vil »blive ansvarlig for fem til syv årlige projekter med at tilvejebringe nye lokaler til familierestauranter over hele Danmark«.

10.000 forretninger på verdensplan

– McDonald's har over 10.000 forretninger på verdensplan, og overalt i verden er koncernen berøgt for sin fagforeningsfjendske optræden, hvor man konsekvent nægter at indgå overenskomster, siger Bent Moos.

Støtten fra LO og de 16 LO-forbund viser, at alle i fagbevægelsen mener, det er en vigtig konflikt, og at den skal vindes. McDonald's skal ikke tro, de kan te sig som multinationale koncerner plejer. Danmark er ikke nogen bananrepublik.

◀ *Efter bygningshåndværkernes boykot og demonstrationer foran Scala, har ledelsen lagt pres på McDonald's for at få koncernen til at vende tilbage til forhandlingsbordet. Foto: Nina Lemvigh-Müller.*

De vil være de største

Der er ingen tvivl om, hvad det er, McDonald's vil. De vil simpelt hen være de største på fastfood-markedet i Danmark. Derfor er vi også dobbelt glade for den støtte, vi har fået fra LO-forbundene på byggefagsområdet.

– Støtten betyder, at vi vil være i stand til at stikke en kæp i hjulet på McDonald's ekspansionsplaner, så længe de ikke vil indordne sig under reglerne på det danske arbejdsmarked. Sammen med LO-forbundene inden for byggefagsområdet kan vi lægge et afgørende pres på McDonald's, fordi vi er i stand til at stoppe alt nybyggeri, ombygninger og indretninger af nuværende og fremtidige byggerier.

– Jeg tror, ham ejendomsmægleren vil komme på en hård opgave, hvis vi ikke kommer til enighed om en overenskomst, slutter Bent Moos.

thor-

Sidste!

Kort før redaktionens slutning (først i februar) meddelte det finske hotel- og restaurationsforbund, at de vil iværksætte konflikt over for McDonald's i Finland fra den 15. februar, hvis McDonald's i Danmark ikke inden denne dato har indgået overenskomst med Samvirket.

Sympatikonflikten vil omfatte en opfordring til boykot af McDonald's i Finland, blokering for alle nyansættelser samt strejke og konflikt mod leverancerne.

Det finske McDonald's er ejet direkte af den amerikanske moderkoncern, hvilket også er tilfældet med det danske moderselskab McDonald's Restaurants (Denmark) A/S, der udlejer og bortforpagter forretningerne.

